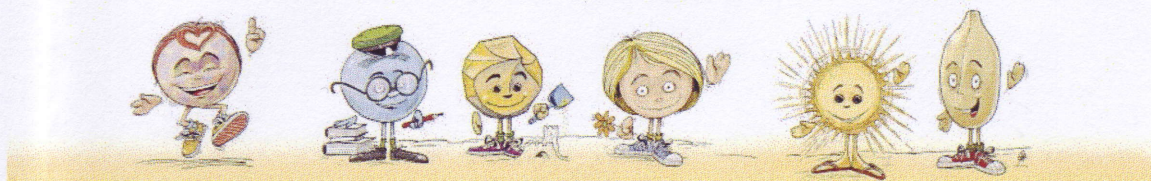

lasteaed ♦ terake

Tartu eralasteaed Terake konkursitöö

Väärtuskasvatus lasteaias: lood ja tegelased

Tartu 2011

Terade lugu

Elasid kord emad ja isad, kes unistasid oma koolist ja oma lasteaiast. Ühel heal päeval juhtuski nii, et üks kool jäi suure ilma peale ripakile. Emade-isad ühendasid oma jõud ja unistus saigi teoks - sündis Tartu Erakool (TERA) ja huvikool(HuviTera). Kui kool oma ukсед avas, hakati mõtlema ka lasteaiade peale. Mõeldud - tehtud! Läheduses leidsidki lasteaiadõpetajad, kes olid juba tükk aega unistanud oma lasteaiast. Peeti koos plaane ja varsti avas ukсед Terakese lastehoid ning õige pea lasteaed. Lool terakestest ei ole aga lõppu, sest seda luuakse iga päev.

Kes me oleme?

Eralasteaed Terake on loodud MTÜ Tartu Erahariduse Edendamise Seltsi poolt. Lasteaed Terake on üheks osaks Tartu Erahariduse Edendamise Seltsi haridusalasest tegevusest ning töötab samade põhimõtte alusel Tartu Erakooli ja huvikooliga HuviTERA, rakendades oma õppe- ja kasvatustegevuses teiste üksuste võimalusi.

Lasteaia missioon on teha koostööd selle nimel, et iga laps saaks kasvada terviklikuks isiksuseks, kes hoolib iseendast, teistest inimestest ja ümbritsevast keskkonnast. Lasteaia väärtustatakse võrdsusel põhinevat suhtlust ja ühistegevust eri koostöörühmade vahel. Tähtsal kohal on lasteaia ja kodu sünergia, samuti lapse arendamine kogukonna liikmeks ja Tartu linna kodanikuks.

Terake pakub hoolitsust, armastust ja võimalusi, et iga laps saaks nautida oma lapsepõlve, kogeda, avastada ja õppida, s.t. areneda loomulikult, just talle omasel viisil.

Terake - see on rahulik ja loomulik õpikeskkond, kus tuntakse rõõmu koostööst ning püüeldakse harmoonia ja tasakaalu poole.

Õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel rakendatakse Johannes Käisi pedagoogilisi printsiipe, Hea Alguse programmi ja projektidel baseeruva õppe põhimõtteid.

Terake muinasjutu saamislugu

Terake alustas 2008. aastal 2-rühmalise lastehoiuna. Juba alguses oli kindel plaan kasvada lasteaiaks. Lasteaiaelus on oluline koht muinasjutul ja nii hakkasime otsima oma tulevasele lasteaiale tunnusmuinaslugu. Lugu, mis oleks põnev ja õpetlik, kajastaks elu põhiväärtusi ja annaks ainet tegelaste kaudu siduda erinevaid lasteaia õppe- ja

kasvatustegevusi. Kuna lastehoiu õpetajate ja vanemate hulgast me jutuloojat ei leidnud, siis pöördusime kirjanik Aidi Valliku poole, kelle sulest ilmusid sellised tegelased, nagu ilmaveski, veskipoiss, paharet ning 6 terakest: rõõmutterake, silmaterake, päikeseterake, tarkuserake, viljaterake ja liivaterake. Saime päris oma loo “Ilmaveski terakesed” ning lisaks joonistas Ott Vallik kõikidele tegelasetele iseloomuliku väljanägemise.

Õppekava loomine ja lasteaia avamine

Terakeste lugu hakkas nüüd oma elu elama. 16. oktoobril 2009. aastal avas Terake ukseid lasteaiana. Neljas rühmas sai endale mängukoha kokku 74 last. Loomulikult said neli rühma oma nimed meie muinasjutust. Juba avamispeol oli tähtis koht meie muinasjutul “Ilmaveski terakesed”. Terakese ja ilmaveski metafoorid leidsid oma koha lasteaia õppekavas. Terakese õppe- ja kasvatustegevuse sisu koondub üheks mõtestatud tervikuks ilmaveski ja kuue terakese motiivi kaudu. Need metafoorid on nii Terakese lastele, töötajatele kui vanematele inspiratsiooniks. Usume, et laps, astudes oma eluteel läbi Terakese ilmaveski, saab kaasa reisipauna rõõmu-, päikese-, tarkuse-, vilja-, silma- ja liivaterakestega. Iga terakese juures kirjeldame, missugused on õppe- ja kasvatustegevust sisuliselt suunavad väärtused ja teemad.

VILJATERAKE: “Sina annad inimestele toitu, sa oled kõik see, mis maa peal kasvab: vili, puud ja taimed.”

õppekava veskitiib: **TERVISLIKUD ELUVIISID, TOIT, LIKUMINE**

PÄIKESETERAKE: “Ilma päikese soojuse ja valguseta ei kasvaks maa peal ei lapsi ega taimi, ei üldse mitte midagi.”

õppekava veskitiib: **TEISED MAAD JA RAHVAD, INTEGRATSIOON, ISAMAALINE KASVATUS, HARMOONIA**

LIIVATERAKE: “See on kivimid, liiv ja muld. Liivaterake, see on terve meie maakera. Tema kannab meid kõiki, temas kasvab kõik.”

õppekava veskitiib: **KESKKONNAHARIDUS, MINA JA KESKKOND, LOODUSE RÜTM, ELU MITMEKESISUS, MAATEADUS, LOODUSHOID, ÜLDÕPETUS**

TARKUSETERAKE: “Teate, me oleksime väga metsikud, kui ei oleks olemas tarkuseterakesed. Ilma tarkuseterakeseta ei teaks inimesed, kuidas elu maakeral edasi viia. Ilma tarkuseterakeseta oleksid inimesed alles kiviaja koopas.”

Õppekava veskitiib: **OSKUSED (ENESEKOHASED, ÕPIOSKUSED, VÕRDLEMINE JA ARVUTAMINE, KEEL JA KÕNE), TEADUSLIK MAAILMAPILT, KOOLIVALMIDUS**

RÕÕMUTERAKE: “Tarkusest ei oleks eriti kasu, kui inimesed rõõmu ja rahulolu ei oskaks tunda. Ilma meelerahuta võib tarkusega ka kurje asju korda saata. Rõõmuterakesest ei saa kunagi küllalt, tema toob rõõmu ja rahu kõikidesse toimetustesse.”

Õppekava veskitiib: **EMOTSIOONID, TUNDED, LOOVUS, MÄNG, KUNST, MUUSIKA, MUINASJUTT**

SILMATERAKE:” See on hoolimine ja armastus. Tema teeb nii, et inimesel oleks alati keegi väga kallis ja armas, sest kõik vajavad seda. Keegi ei suuda ennast hästi tunda, kui teda ei armastata. Ja sellepärast ongi igaühel alati keegi, kes temast väga-väga hoolib. Lapsel on ema. Naisel on mees. Koeral on peremees. Sõbral on sõber. Õel on vend.

Õppekava veskitiib: **SUHTED, SOTSIAALSED OSKUSED, SÕPRUS, INIMLIKKUS, HEADUS, TÄNULIKKUS, KODU, TRADITSIOONID, HOOLIVUS, VIISAKUS, AUSTUS, LUGUPIDAMINE**

Ühtseid väärtusi luues

Lasteaia esimese õppeaasta eesmärgiks sai uue ja areneva organisatsioonikultuuri loomine, väärtushinnangute väljaselgitamine ja ühtlustamine. Leidsime oma kollektiivis, et väärtuste edukamaks õpetamiseks lastele on meil vaja teadvustada enda uskumusi. Korraldasime küsitluse lasteaia töötajate, lastevanemate ja MTÜ juhatuse liikmete hulgas. Küstluses said vastajad valida neile isiklikult kõige olulisemad väärtused. Kuna lapsed meie lasteaias olid vanuses 2-3 aastat, ei saanud me neid küsitlusele veel kaasata.

Väärtusküsitluse tulemused 2009

Terake lapsevanemad, MTÜ juhatus (72)	koond-personal, (51)	Terake lapsevanemad (51)	Terake personal (15)
1. Armastus 2. Tervis 3. Austus teiste vastu 4. Austus enda vastu 5. Ausus 6. Usaldus 7. Laste väärtustamine 8. Loovus 9. Vastutustunne 10. Sõprus		1. Armastus 2. Tervis 3. Austus enda vastu 4. Austus teiste vastu 5. Ausus 6. Sõprus 7. Usaldus 8. Loovus 9. Enesekindlus 10. Viisakus	1. Laste väärtustamine 2. Austus teiste vastu 3. Vastutustunne 4. Usaldus 5. Tervis 6. Loovus 7. Ausus 8. Austus enda vastu 9. Armastus 10. Kohusetundlikkus

Lasteaiast alguse saanud mõtted ja tegevused andsid tõuke ka teistes Tartu Erahariduse Edendamise Seltsi haridusasutustes väärtushinnangute väljaselgitamiseks. “Avatud Eesti Fondi” toel viidi 2009/2010 läbi projekt “Ühtseid väärtusi luues”, mille üheks oluliseks osaks oli väärtusküsitluste läbiviimine.

Lasteaia pedagoogilise personaliga võtsime aasta eesmärgiks töötada välja väärtuskasvatuse ainekava. Õppeaasta lõpus pidime tõdema, et seadsime esimeseks aastaks liiga suure eesmärgi. Ainekava koostamist jätkasime ka järgmisel õppeaastal. Ühistest aruteludest õpetajatega selgus, et kõige enam tunnevad nad puudust viidetest lastekirjandusele, kus väärtustest juttu on. Õpetajate ühistööna koostasime lastekirjanduse loetelu, kus lugudele ja autoritele lisaks on ära toodud märksõnad, milliseid väärtusi need lood endas kannavad. Leidsime, et lood ja luuletused on väga head abimehed, mille kaudu väärtusi lastele edasi anda. Sündis idee koguda lugusid meie oma lasteaia vanematelt, vanavanematelt, õpetajatelt ja kooliõpilastelt. Kuulutasime välja konkursi, kuhu oli oodatud kõigi huviliste omalooming: muinasjuttude, jutukeste, näidendite, luuletuste vm tekstide kujul. Tekstides oli oluline haarav süžee, huvitavad tegelaskujud või paigad ning kindlasti ka õpetlik iva. Oodatud olid lood, mis kajastaksid mõnda väärtust, oleksid eakohased ja toetaksid last väärtuste kujunemisel. Lugusid ja luuletusi saatsid meile Terake lasteaia emad-isad, vanavanemad, õpetajad ja huvilised. Lõpuks sai neid nii palju, et sügisel 2010. aastal

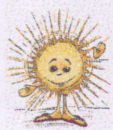
sündis kogumik, nimetusega "Õpetajaraamat". Raamatus on lugusid, mis on elust enesest, on väljamõeldud lugusid, on õpetlikke luuletusi. Kogumikus on tekste, mis on suunatud eelkõige õpetajale/lapsevanemale ja tekste, mida saab jutustada või lugeda koos lastega. "Õpetajaraamatu" ilmumine näitas, et meie lasteaia vanemad, vanavanemad ja õpetajad peavad lugusid oluliseks väärtuste kandjaks ja edasiandjaks.

Lugu õpetab ja toidab hinge

Tänu Avatud Eesti Fondi toele on igas Terake lasteaia peres "Ilmaveski terakeste" raamat ja "Õpetajaraamat". Terakeste lugu on inspiratsiooniallikaks õpetajatele igapäevaste tegevuste ja mängude planeerimisel ning tegelased annavad lastele edasi tarkuseteri ning õpetusi. Lasteaial on oma laul, mille sõnad on meie muinasjutust ja viisi on loonud Terake muusikaõpetaja Maia Kapsi. Traditsiooniliseks ürituseks on lasteaia sünnipäeva tähistamine, kus etendub "Ilmaveski terakeste" lugu.

Meie muinasjutt annab ainet tegelaste kaudu lastele kokkulepitud käitumisreegleid meelde tuletada. Reeglid on igas rühmas lastega kokku lepitud ja kui mõni neist kipub ununema, siis viitab õpetaja terakese õpetusele.

Terake rühmad tutvustavad oma tegemisi

Päikeseterakeste rühm (lapsed vanuses 2-4 a)

Ühel päeval, lõunatunni ajal kerkis meie rühmaseinale veski. Nagu iseenesest. Seisis seinal ja ootas. Meie ei teadnud ka, mida selle veskiga nüüd täpselt pihta hakata, aga kui on veski, siis peab see ju ometi midagi jahvatama. Täiesti juhuslikult oskavad Päikeseterakesed jahvatamise laulu - „Me, me, me jahvatame, kõike, mis on elus head...“. Ja veski hakkaski jahvatama. Jahvatas päeva ja teise ja terve nädala takkapihta ja jahvataski meile kuus toredat terakest, igaühel tarkus tagataskus. Kokku saime projekti TERAKESED TEEVAD NII...

Nüüd elavadki veski juures terakesed, kes hea meelega oma tarkustega meelde tuletavad, kuidas ühiselt paremini hakkama saada.

Aeg-ajalt saame terakeste maailmast osa läbi juttude, mida terakesed räägivad. Mõttes on terakeste maailma ka kasvatada, et terakesed saaksid tekitada või mängida ette olukordi, mida lapsed saaksid hinnata.

Kuna meie rühmas on käesoleval aastal motoks KOOS ON TORE MÄNGIDA, siis on terakesi hea kasutada mängusituatsioonides ette tulevate probleemide lahendamiseks.

Terakesed aitavad meid ka tundekasvatuses. Kord nädalas kogunevad Päikeseterakesed veski juurde ja igaüks saab rääkida sellest, mis talle lasteaias eriti rõõmu on valmistanud ja mis jällegi kurvaks teinud. Siis on hea üheskoos arutada, kuidas neid halbu asju jälle heaks pöörata. Ükskord näiteks vedas meie suksu kohale kotitäie kallistusi, mida sõpradele jagada sai.

Mõnikord tuleb ette ka arusaamatusi, tülisid ja jonnid. Siis aitab puudutusmäng. Puudutustegevused ja mängud õpetavad lastele rahumeelset ja hoolivat suhtlemist, aitavad parandada laste omavahelisi suhteid ning loovad rühmas sõbraliku ja hooliva õhkkonna.

VESKIMÄNG

Asend: mängijad on paarides, üks paarilistest istub või lamab kõhuli

Vahendid: vaip, matt

Mängujuht	Tegevus
Veskipoiss läheb veskile.	vajutused peopesaga seljale
Viljakotid on rasked, vaja hobusega vedada.	kiiremad vajutused peopesaga üle selja
Tee läheb üle mägede ja orgude	pikad kaarjad liigutused mööda selga vajutused kokkupandud sõrmeotstega
Mets kasvab tee peal ees	kerged vajutused selja alaosa
Veskipoiss jõuab veskile, tõstab kotid vankrilt maha	
Kallab terakesed kotist välja, terakesed pudenevad laial Mis terakesed kotist välja pudenevad? (rõõmuterakesed,)	kiired tippimised sõrmeotstega üle kogu selja
Tuul tõuseb	puhumine kaelale
Veski hakkab jahvatama, veskitiivad liiguvad	suured ringid selja peal
Terakeste laul: “ Me-me-me	

jahvatame, kõike mis on elus head...	ringitamine seljal
Veskipoiss kogub jahu kokku	liigutused peopesaga keha külgedelt üles
Veskipoiss sõidab koju tagasi, tee läheb üle mägede ja orgude	pikad kaarjad liigutused üle selja
Hobu jääb seisma Prrr!	pikk paitus üle selja ülalt alla

Tarkuseterakeste rühm (lapsed vanuses 2-4 a)

Rühma seinal asetseb veski ja veskipuu. Veskis elavad terakesed, kes õpetavad lastele väärtusi jutu "Ilmaveski teraksed" põhjal. Lisaks jahvatab veski igapäevaselt lastele kõiki teisi tarkusi ning teadmisi erinevate muinasjuttude-lugude-salmikeste kaudu.

Veski kõrval seisab puu, mis vastavalt aastaajale muutub (ajas orienteerumine). Sügisel on veski ja puu kohal kirjas sügis ning laps paneb igl hommikul oma nimega vahtralehe puule. Talvel saab sinna asetada lubehelbeid, linnukesti jne ning nii igal aastaajal.

Veski elab kaks tegelast: veskipoiss ja kratt. Veskipoiss kannab positiivseid väärtusi. Kratt on pahategude kandja. Kummagi tegelase juurde kuuluvad kotikesed, mis täituvad vastavalt väärtuste ja heade tegude või halbade tegudega. Halbade tegude kott seotakse peale arutelu alati kõvasti kinni, et halvad teod sealt enam välja ei pääseks. Aja möödudes on hea võrrelda, kumma tegelase kott on rohkem täis. Kokkuvõtet tehes on ülevaade, mis rühmas õppeaasta jooksul toimunud on.

Laste lemmikud on näpunukud – terakesed, millega on tore mängida, esineda ja muinajuttu jutustada.

Silmaterakeste rühm (lapsed vanuses 4-5a)

Eelmisel õppeaastal tekkis rühma seinal ühisväärtuste puu, mis kannab „vilju“, milles lapsevanemad-lapsed ja töötajad kokku leppisid. Iga pere arutas eelnevalt kodus omavahel ning ühises arutlusringis lasteaias tõi iga pere välja ühe, neile

kõige olulisema väärtuse. Nendest kasvasid välja meie rühma head tavad, mis väljendavad ootusi viisakaks, teisi arvestavaks käitumiseks. Kokkulepped õpetavad vastutama, mis on elus üheks oluliseks väärtuseks. Tervislik, turvaline ja lastesõbralik mängupaik on laste, lastevanemate ja töötajate-õpetajate koostöö tulemus.

Käeoleval õppeaastal pöörame suuremat tähelepanu juttude vestmisele. Veskipoiss jutustab lastele lugusid. Veskipoisi (headus, töökus, lugude vestmine) kõrval on rühmas ka paharett (rumalake, kes on natuke „metsik“ ja keda on vaja õpetada). Paharett asub mõtlemistooli juures. Paharetile on mõnikord vaja lugeda „Heakssaamise sõnu“:

Suri-muri halb ja kuri,

mine välja lapse seest.

Laps ei taha olla paha

naeratab ja kalli teeb.

Mõnikord on tarvis paharetil aidata pahasid tegusid kotti ajada. Pahadest tegudest saab lahti kui kotisuu kõvasti kinni siduda. Samas saab aga kotti koguda kõiki häid tegusid – näiteks terve nädala jooksul sedelitele kirjutada, kes mida head tegi. Ka selle kotisuu tuleb kõvasti kinni siduda, et need head teod kõik Silmaterakeste rühma jääksid (vahest võib ju neid piilumas käia).

Rõõmuterakeste rühm (4-7 a)

Rühmas on koos lastega kokkulepitud rühma reeglid ning määratud igale terakesele reegel, mida ta meelde tuletab. Käitumisterakesed on kirjalikult esitatud rühma seinal. Üks kord nädalas on planeeritud jutuhoommikud (muinasjutud, väärtusjutukesed, pärimusjutud, laste ja perede endi lood).

Lugu, mis õpetab, saab lastepoolt ka lavastatud. Näiteks rahvajutt “Valetajate sild” ja H. Pukk “Kaval Miku”.

Lugu, mis toidab hinge, on muinasjutt, nt J. Kunder “Vigur rehepapp” ja eesti muinasjutt “Hammasrataste lugemine”.

Lugemispesas on kujundatud VÄÄRTUSTE VESKI.

Veski jahvatab erinevaid viisakusterakesi ning iga tiiva töö eest vastutab oma terake:

Liivaterake – kodukohaviisakus (austus)

Päikeseterake – tähtpäevaviisakus (kombed)

Silmaterake – südameviisakus (suhtlemine)

Tarkuserake – tööviisakus (korra- ja tööharjumused)

Rõõmutterake – eneseviisakus (valiumis ja puhtus)

Viljaterake – lauaviisakus (lauakombed).

Lugemispesa veski kaudu täituvad kuude viisi erinevate loetud jutukestega kotid, millel on rahvapärased kuude nimetused (väärtuste lugude kotid).

LEIUTAJATE VESKIÖÖ

Koostöös peredega toimus 13.okt. 2011 “öö lasteaia”, mis sisaldas tegevusi vastavalt meie rühma väärtusteveskile.

Lasteaiaöö programm:

Viljaterake (lauaviisakus): katsime pika veskipoisi laua eesti rahvustoitudega; ise küpsetatud leib; rääkisime lauakommetest, lugesime söögisalmi

Päikeseterake (tähtpäevaviisakus): rääkisime ööst ja päevast, pimedusest ja valgusest (tarkus ja rumalus), peagi saabuvast hingede ajast ja lasteaia sünnipäevast; orienteerumismäng – emotsioonid (hirm, julgus, põnevus, üllatus jt)

Liivaterake (kodukohaviisakus, austus): laternatega jalutuskäik Toomemäele

Tarkuserake (tööviisakus, töö- ja korraharjumused): tarkus ja oskus leiutada – “inimesed oleksid kiviaja koopas, kui poleks olnud tarkust ja oskust leiutada.”

Silmaterake (südameviisakus, suhtlemine, armastus ja hoolimine). Lahkus ja headus – lugu J. Parijõgi “Külaliste leib”.

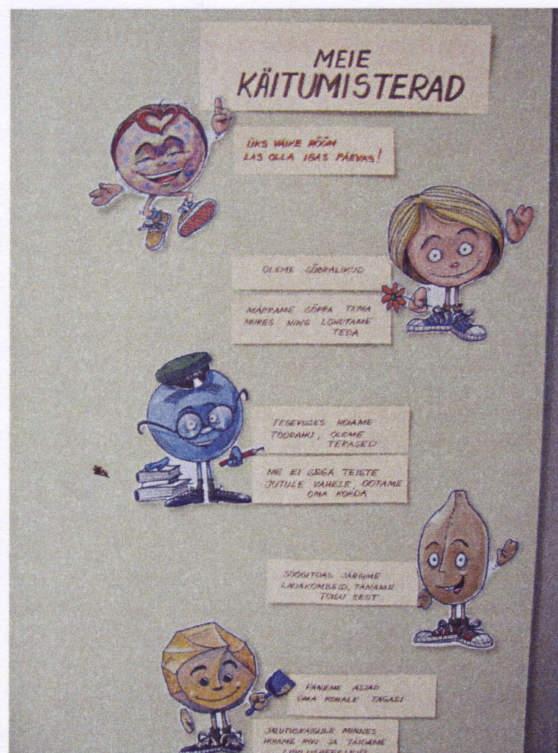
Rõõmutterake (eneseviisakus, välimus ja puhtus, rõõm ja rahu): tondi-disko; öised veskilaulud ja pillilood.

1. Terakeste loo autor Aidi Vallik ja illustratsioonide looja Ott Vallik lastega kohtumas

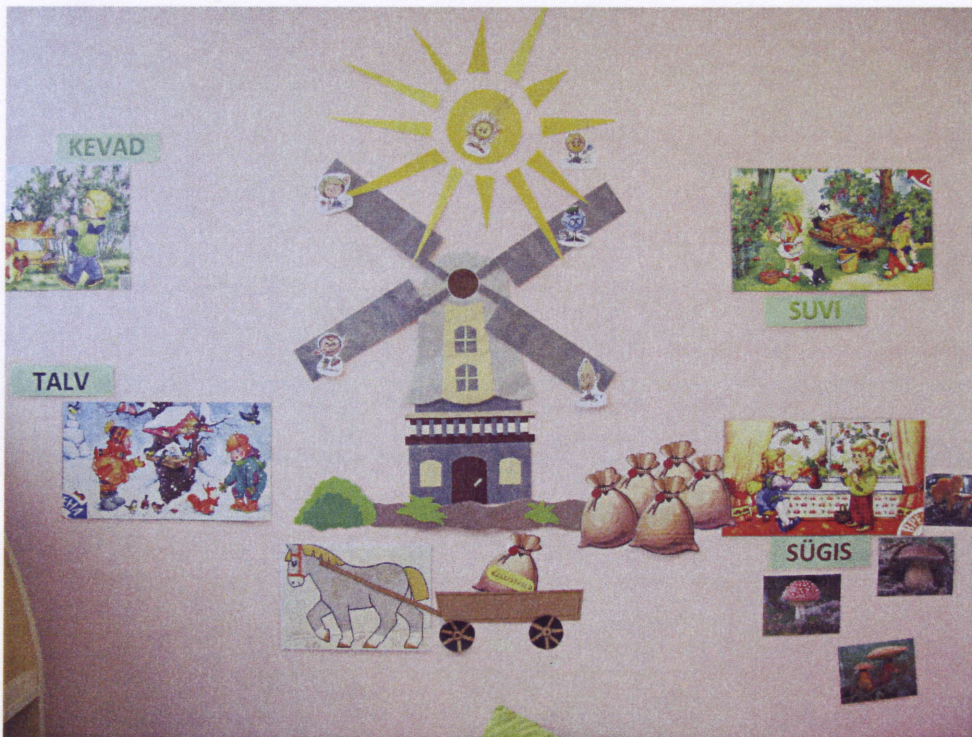
2. Lasteaia 1. sünnipäev koos peredega. Etendati terakeste lugu. Kõik lapsed said endale raamatu "Ilmaveski terakesed"

3. Rõõmuterakete ja Päikeseterakete käitumisreeglid

4. Reeglid seinal õpetavad viisakat käitumist söögisaalis

5. Päikeseterakeste ja Tarkuseterakeste veskiseinad

6. Tarkuseterakeste näpunukud ja terakeste teatrimäng

7. Tera TV lõbus lauateater

8. Lõõgastavad puuditused "Veskimäng"

10. Rõõmuterakeste "Leiutajate veskiöö" õhtusöögilaud

11. Lasteaia 2. sünnipäev. Rõõmuterakeste rühm peale etendust "Ilmaveski terakesed"

TERAKESE LAUL

Viis Maia Kapsi, sõnad Aidi Vallik

D em7/D A⁷ D

ME, ME, ME JAH-VA-TA - ME KÕI-KE MIS ON E-LUS HEAD.

hm7 em7 A⁷ D

ET EI TU-LEKS I - NI-MES-TEL KUR-JE MÕT-TEID KAN-DA PEAS.

D em7/D A⁷ D

ET NAD NÄEK-SID ET ON E - LUS VÄ-HEM HAL-BA ROH-KEM HEAD

D em7/D A⁷ D

JA ET E - LU ON NII I - LUS KUI SA SE-DA NÄ-HA TEAD.

Lavastuslik laulumäng ILMAVESKI TERAKESED

Aidi Valliku samanimelise muinasjutu järgi; viis Maia Kapsi

Tegelased: veski, veskipoiss, paharett, 6 terakest (TARKUSE-, PÄIKESE-, SILMA-, RÕÕMU-, VILJA-, LIIVATERAKE).

Refr: VURR-VURR VURINAL,
NAH-NAH,NAH-NAH NAHINAL
ILMAVESKI JAHVATAB,
KUIGI VÄGA VANA TA

Tegevus:

– Mängijad kõnnivad ringjoonel vastupäeva , keskel töötab veski ja veskipoiss annab veskile hoogu

1. VESKIPOISIL PALJU TÖÖD,
TÖÖTAB PÄEVAL, TÖÖTAB ÖÖL.
VESKILE TA ANNAB HOO,
AINA TERI JUURDE TOOB.

Veski töötab edasi, ringisolijad seisavad, veskipoiss valib välja ja viib veskisse 6 terakest

Refr: VURR-VURR VURINAL,
NAH-NAH,NAH-NAH NAHINAL
ILMAVESKI JAHVATAB,
KUIGI VÄGA VANA TA

Valitud terakesed moodustavad ümber veski sisemise ringi Mõlemad ringid kõnnivad: välimine ring vastupäeva, sisemine päripäeva. Laulu lõppedes jäädakse seisma. Veskipoiss läheb ringidest välja .
Sisemine ring kükitab. Välimine ring seisab, tõstab käed ja laulab:

– 2. HIILIB RINGI PAHARETT,
TEMA SEDA TAHAB ET
VESKIS OLEKS SEGADUS
JA MAAILMAS PAHANDUS

Paharett hiilib ringi ja pääseb veskisse.

Müksab ühekaupa iga kükitavat terakest ja need tõusevad ning lähevad välismise ringi

Tuleb veskipoiss ja räägib:

OI MIS SEGADUS! MAAILMA ASJAD EI SAA JU OMETI SELLINE SEGAPUDER OLLA!

OH TE TERAKESED, OH TE KERAKESED...

KUST SAADA SOTTI, KES KUHU KOTTI?

AIDAKE TERAKESED ÄRA TUNDA?

Terakeste otsimine ja äratundmine.

Variandid: 1. terakesed tulevad ise veskipoisi kutsumise peale sisemisse ringi tagasi.

Saab kasutada peakatteid

2. veskipoiss peab ära mõistatama, kes lastest olid tema valitud terakesed

Terakesed kogunevad uuesti ümber veski ringi

Kõik mängijad ütlevad koos:

ME TUNDSIME TEID ÄRA JA NÜÜD ONGI MAAILM JÄLLE KORRAS!

Refr: VURR-VURR VURINAL,
NAH-NAH,NAH-NAH NAHINAL
ILMAVESKI JAHVATAB,
KUIGI VÄGA VANA TA

ILMAVESKI TERAKESED

TARKUSE TERAKE
OSKUSED (ENESEKOHASED,
ÕPISKUSED), TEADUSLIK MAALMAPILT,
KOOLIKÜPSUS

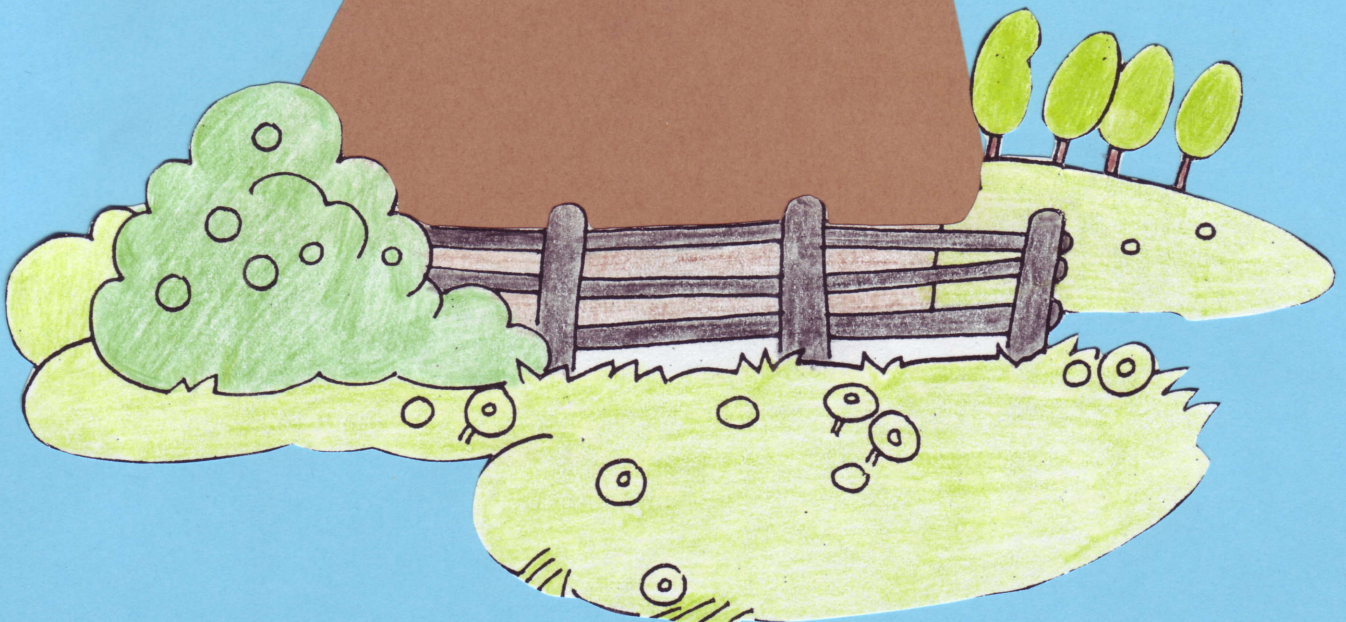
VILJATERAKE
TERVISLIKUD ELUVIISID,
TOIT, LIIKUMINE

SILMATERAKE
SOTSIAALSED OSKUSED, SÕPRUS,
INIMLIKKUS, HEADUS, TÄNULIKKUS,
KODU, TRADITSIOONID, HOOLIVUS,
VIISAKUS, AUSTUS, LUGUPIDAMINE

RÖÖMATERAKE
EMOTSIOONID, TUNDED,
LOOVUS, MÄNG, KUNST,
MUUSIKA, MUINASJUT

LIIVATERAKE
KESKKONNIAHARIDUS,
MINA JA KESKKOND,
LOODUSE RÜTM, ELU MITMEKESISUS,
MAATEADUS, ÜLDÕPETUS

PÄIKETERAKE
TEISED MAAD JA RAHVAD,
INTEGRATSIOON,
ISAMALINE KASVATUS,
HARMONA

Lastekirjanduse loetelu		Eralasteaed Terake õppekava lisa					
NR	Raamat	Autor	Lugu	Projektiteemad	Põhiväärtus	Väärtusteemad	Vanus
1	Lumeeit	Grimm			töökus	töökus	4
2	Jussikese seitse sõpra			nädalapäevad	töökus	abivalmidus	5
3	Loomalood	Rannap, J.			töökus	tööd, sõprus	5
4	Kapiukse kollid	Vilep, H.		mänguasjade koristamine	töökus	lohakus	4
5	Kanaema kook	Niit, E.			töökus	töökus	3
6	Väikeste meeste jutud	Nemvalts, U.	Ekskavaator ja ekskavaator		töökus	töökus	5
7	Aasta talus	Le Gloahec, F., Busquet, C.	Kasuema		töökus	töökus, armastus loomade vastu	
8	Aasta talus	Le Gloahec, F., Busquet, C.	Igaühel oma töö		töökus	töökus, hoolimine	
9	Aasta talus	Le Gloahec, F., Busquet, C.	Loomade varjualune		töökus	töökus, hoolimine	
10	Suureks saamine	Runnel, H.		loovus, loodus, aastaajad, suhted	töökus	töökus, vastutustunne, sõnalooime, keel	
11	Õbbik ja vaskuss	Jakobson, A.	Nälg	laisa majapidamises nälg	töökus	laiskus	
12	Õbbik ja vaskuss	Jakobson, A.	Laisk mees ja põder	laisk, kes ei viitsi tööd teha	töökus	ülemeelikus	
13	Eeskujuga ja tagakuju	Tigane, A.	Kummal on rohkem		töökus	asjade hoidmine	
14	Eeskujuga ja tagakuju	Tigane, A.	Kassipoja abi		töökus	korralikkus	
15	Karupoeg Mummi seiklused				töökus	asjadest hoolimine	
16	Sepp, see kutsus sellid kokku	Kesamaa, M.		ametid, tööd	töökus	töökus	
17	Sinasõprus tammega	Masing, V.		loodus	loodusearmastus	hoolivus	
18	Räägi mulle rebasest	Jussi, F.		loodus	loodusearmastus	looduse hoidmine, austamine	
19	Metsaabit CD-ga	Vainola, K.		loodus	loodusearmastus	looduse hoidmine, austamine	
20	Oi, vabandage lepatriinu	Laas, H.		loodus	loodusearmastus	armastus	
21	Kes mida sööb, kes keda sööb	Kaplinski, J.		looduse ringkäik	loodusearmastus	hoolivus	
22	Konn on konn	Velthnijus, M.			loodusearmastus	sõprus, hoolivus	
23	Konn ja talv	Velthnijus, M.			loodusearmastus	sõprus, hoolivus	
24	Konn ja võõras	Velthnijus, M.			loodusearmastus	sõprus, hoolivus	
25	Konnad ja maod	Saluri, R.		loodus	loodusearmastus	looduse hoidmine, austamine	
26		Sõelsepp, V.		luuletused loodusest	loodusearmastus	armastus looduse vastu	
27	Kuldnokk kullanak	Veetamm, M.		luuletused loodusest	loodusearmastus	armastus looduse vastu	
28	Hundi lugemine	Tungal, L.		luuletused loomadest	loodusearmastus	looduse hoidmine, austamine	
29	Pöial-Liisi	Andersen, H. Cr.		putukad, kalad, loomad	loodusearmastus	armastus looduse vastu	
30	Aasta talus	Le Gloahec, F., Busquet, C.			loodusearmastus	armastus lindude vastu, tähelepanelikkus	
31	Helde puu	Shel Silverstein		loodus, inimene	armastus	armastus, andmise rõõm	
32	Kaksteist kuud	I. Marsak		aastaajad, kesktalv	armastus	viisakus, armastus laste vastu	
33	Hingelind	M. Snunit			armastus		
34	Pikurilli	L. Hainsalu			armastus	kaastunne, vastutustunne, häbitunne, süütunne, õnnetunne	
35	Sari „Minu tunded“		Armastus		armastus	sõber, kuidas armastada nii teisi kui ennast	
			Headus		armastus	abivalmidus, viisakus, teiste murede kuulamine, tervislik eluviis	
			Kadedus		armastus		
			Üksildus		armastus		
36	Väike tunneteraamat	ILO			armastus	rõõmus, õnnelik, turvaline	
37	Vesta-Linne ja hirmus emme	T. Appelgren, S. Savolainen			armastus	viha, süütunne, andeks palumine, andestamine	
38	Vesta-Linne, kohe voodisse	T. Appelgren, S. Savolainen			armastus	hirm, teineteise mõistmine	
39	Vesta-Linne ja Nuusu	T. Appelgren, S. Savolainen			armastus	rõõm, viha, kurbus, kaotusvalu, armastus	
40	Vesta-Linne on murest murtud	T. Appelgren, S. Savolainen			armastus	teiste ja enda tunnete mõistmine, mure, kurbus	
41	Aasta talus	F. Le Gloahec, C. Busquet	Kolm väikest eksinut		sõprus	sõprus, abivalmidus	
42	Aasta talus	F. Le Gloahec, C. Busquet	Kukkumine		sõprus	hoolimine, sõprus	
43	Aasta talus	F. Le Gloahec, C. Busquet	Hirvevasikas Kepsu		sõprus	hoolimine, abivalmidus	
44	Aasta talus	F. Le Gloahec, C. Busquet	Tõeline sõber		sõprus	sõprus, armastus, hoolivus	

NR	Raamat	Autor	Lugu	Projekti teemad	Põhiväärtus	Väärtusteemad	Vanus
45	Loitsitud laegas – sõnade otsija	L. Laulajainen		loodus, sõnalooime, rütm	sõprus	sallivus	
46	Printsessike Lilli ja draakon	C. Vogl			sõprus	sõprus, empaatia	
47	Memme musi	E. Kuus		pere, tunded	sõprus	sõprus, vastutus, sihikindlus, alandlikkus	
48	Paharetu päkapikumetsas	L. Remmel		suhted, tunded, vastutus, sõnaloor	armastus	armastus, vastutus, viisakus	
49	Unejutud	B. Hartmann		teised rahvad, maad	sõprus	sallivus, sõbralikkus, lahendused	
50	Põgenenud tedretähnid	Ervin Lazar		ole selline, kes oled	sõprus	sõprus, sõbralikkus, enesekindlus	
51	Auguga sokk	Ervin Lazar		Ilma üheta poleks teist	sõprus	sõbralikkus, austus	
52	Karul on hirm	K. Wilson, J. Chapman		ka kõige suurem võib karta	sõprus		
53	Helde puu	Shel Silverstein			sõprus	lahkus, sõprus, sõbralikkus	
54	Siil udus				sõprus		
55	Lugu sellest, kuidas siil ja karup	S. Kozlov			sõprus		
56	Eeskujude ja tagakuju	Aino Tigane	Rongitükike		sõprus	hoolivus	
57	Eeskujude ja tagakuju	Aino Tigane	Rõõmu-õnn		sõprus	sõbralikkus, austus	
58	Sa oled mulle nii kallis				sõprus	hoolivus, armastus	
59	Nähka lood	www.hared.ee (erinevad autorid)		mina ja keskkond	viisakus	sõprus, abivalmidus, viisakus, hoolivus	
60	Kümme kooki	L. Hainsalu		mina ja keskkond	viisakus	lahkus	
61	Lugu väikesest Annest	A. Tigane		mina ja keskkond	viisakus	isemeelsus, isekus	
62	Kultuurne hunt	P. Biet		koduloomad, part, hunt	viisakus	viisakus, sõbralikkus	5
63	Raske sõna	I. Truu			viisakus	teretamine	5
64	Jõulujutud	A. Lindgren		jõulud, pere	viisakus	pere, hoolivus, viisakus, töökus, sallivus	
65	Kuidas panna nõõpe	T. Toomet		suhted, sõbrad, laste maailm	viisakus	pere, suhted, viisakus	
66	Kalakari salakaril			aastaajad, köögiviljad,	viisakus		
67	Käbi kabihäbi	E. Raud		koduloomad, loomad	viisakus	sõnalooime, keel, leidlikkus, elurõõm	
68	Koer poiss sõitis jäne	O. Arder		suhted, aastaajad, sõnade mitmetähenduslikkus	viisakus	kodumaa, usaldus, viisakus	
69	Õõbik ja vaskuss	A. Jakobson	Siil praeb sitikat	ka kõige hullemas hädas, tuleb leida mingi lahendus	viisakus	loovus, leidlikkus	
70	Külaliste leib		Külaliste leib	annad teistele, jätkub ka enesele	viisakus	lahkus	
71	Külaliste leib		Saunalaps ja peretütar	Ole ikka abivalmis, ilma tasu	viisakus	lahkus	
72	Külaliste leib	J. Parijõgi	Peretütar ja vaenelaps	loomata	viisakus	abivalmidus, ahnus	
73		Ungari muinasjutt	Kaks ahnet karupoega		viisakus	loovus, rumalus, kadetus	
74			Must nukk		viisakus	enne mõtte, siis ütle	
75			Prügivõistlus		viisakus	nutikus	
76	Eeskujude ja tagakuju	A. Tigane	Küllap Kersti teab		viisakus		
77	Konn ja võõras	M. Velthuijs			viisakus	sallivus, sõbralikkus, abivalmidus	
78	Lendav maailm	K. Ristikivi		linnud	kodumaa-austus	kodu-, kodukoha-, kodumaa-armastus	5
79	Kalevipoeg	E. Raud			kodumaa-austus	tarkus, isamaa, kangelaslikkus	6
80	Mari ja Jüri 10 ametit	K. Soans	Lahke piletikontrolöör Mari ehk ...		ausus	lahkus, usaldus, mõistmine	5
81	Seitsmepäine haldjas	E. Lazar	Tüdruk, kes kõiki armastas	eneseimetlus, vastutustunde puudumine	ausus	usaldus	
82	Õõbik ja vaskuss	A. Jakobson	Jänes astub keelust üle		ausus	usaldus	
83	Sammeli, Epp ja mina	I. Wikland		sõprus, pere suhted	ausus	sõprus, vastutus, sihikindlus	
84	Eeskujude ja tagakuju	Tigane, A.	Paras raha		austus enese ja teiste vastu, kohusetunne		
85	Eeskujude ja tagakuju	Tigane, A.	Ehitajad		austus enese ja teiste vastu, sõnakuulelikkus		
86	Eeskujude ja tagakuju	Tigane, A.	Jaalgu istutatud puu	keskkonna hoidmine	austus enese ja teiste vastu, hoolimine		
87	Minu võlusport	Kudu, R.		tervisekäitumine	tervis		
88	Sipsik	Raud, E.	Sipsik ja kevadised veed	tervisekäitumine	tervis		
89	Konn ja ekskavaator	Raud, E.	Vankumatu televiisoriantenn		austus enese ja teiste vastu, vastutustunne, sihikindlus		
90	Konn ja ekskavaator	Raud, E.	Kaks maja		austus enese ja teiste vastu	enesekindlus	
91	Konn ja ekskavaator	Raud, E.	Isemeelne äratuskell	töökus	austus enese ja teiste vastu, vastutustunne, sihikindlus		
92	Konn ja ekskavaator	Raud, E.	Konn ja ekskavaator	töökus	austus enese ja teiste vastu		
93	Konn ja ekskavaator	Raud, E.	Leierkast ja magnetofon	töökus	austus enese ja teiste vastu, enesekindlus		
94	Külaliste leib	Parijõgi, J.	Leivajätk kadus	sõnakuulmine	austus enese ja teiste vastu, kuulekus		
95	Hakkaja Kaisa	Lindgren, A.		abivalmidus	austus enese ja teiste vastu, vastutustunne, sihikindlus		
96	Valge raamat	Arder, O.		luuletused, loodusnähtused	tervis		

